الله جل جلاله

ديني لاربنود

لومړی ټوک

ژباړه لیکنه او ټولونه

دیپلوم انجنیر عبدالله هاشم خیل

2011

Ketabton.com

د پښتو کمپیوټری لیک او دیزاین:
ښاغلی حمیدالله هاشم خیل ځاځی

ددې کتاب چاپول او فوتوکاپي کول پرته د لیکونکې د اجازت منع دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمنِ الرَّحِيم

لومړی برخه

هغه کړه وړه چې ایمان بشپړوي په زړه کښې رښتیا
ګڼل او باور کول او په ژبې ویل (اقرار)

سره عمل هم د ایمان شرط دی.

ښه او د خیر کار او نیک عمل د ایمان روښنایي

ده که نېک او ښه کړه وړه نه وي، نو ایمان ته زیان
رسیږي او نیمګړی به پاتې وي.

ښه چارې او کړه وړه ډېر دي لکه: لمونځ ،

روژه، زکات، حج خیرات، قرآن شریف لوستل،

ښه او نېکو کارو ته د نورو پام اړول او له بدو

کړو وړو څخه منع کول، د مور، پلار او ښوونکي

درناوي، د جمات، مدرسو او ښوونځیو جوړول

او زده کړه په کښې پیل کول، تږي او لوږي ته

اوبه او ډوډی ورکول او داسې ډېر نور ښه او نېک
کارونه چې ایمان بشپړوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دینی پوښتنې او ځوابونه

پوښتنه: د چا بنده يې؟

ځواب : د الله تعالی (ج) بنده يم.

پوښتنه: چا پيدا کړی يې ؟

ځواب : الله تعالی (ج) پيدا کړئ يم.

پوښتنه: د چا په امت يې؟

ځواب : د محمد مصطفی (ص) په امت يم.

پوښتنه: د چا په ملت يې؟

ځواب : د ابراهيم خليل الله په ملت يم.

پوښتنه: د چا په مذهب يې؟

ځواب : د امام صاحب په مذهب يم چې نعمان نومېده او په ابوحنيفه مشهور دی.

پوښتنه: اسلام څو بنستونه لري؟

ځواب : د اسلام بناوې يا بنستونه پنځه دي.

۱ـ کلمه ۲ـ لمونځ ۳ـ روژه ۴ـ زکات ۵ـ حج

(c) ketabton.com: The Digital Library

لومړی ـ کلمه طیبه:

د الله (ج) نه سوا بل معبود نشته محمد (ص) د الله (ج) رسول دی.

هر مسلمان باید دغه کلمه په ژبه ووایي او په زړه باور وکړي. باید په دې باور ولرو چې الله (ج) یوه دئ، هیڅ شریک او ساری نه لري.

دویم ـ لمــــونځ:

حضرت محمد (ص) فرمایلي دي چې: لمــونځ د دین ستــن ده، که څوک یې ټینګ کړي نو دین یې ټینګ کړ او که پرېښودل شي نـو دین یې ویجاړ او ړنــــګ کــړ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

په هر مسلمان د ورځې پنځه وخته لمونځ فرض دی

چې هغه دا دي:

۱ـ دسهار لمونځ:

چې څلور رکعاته دي. لومړي دوه رکعات يې

سنت او دوه رکعات نور يې فرض دي.

۲ـ د ماسپښين لمونځ:

چې لس رکعات دي. لـــومړي څــلور رکعات

سنت، څلور فرض، او وروستي دوه رکعات بيا

سنت دي.

۳ـ د مازيګر لمونځ:

چې څلور رکعـات فرض دي.

۴ـ د ماښام لمونځ:

چې پنــځه رکــعات دي.

لومړي درې رکعات يې فرض او وروستي دوه

رکعات سنت دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۵ـ د ماخستن لمونځ:

ماخستن لمونځ: چې نهه رکعات دي.
لومړي څلور رکعات يې فرض او دوه رکعات سنت او وروستي درې رکعات يې وتر واجب دي.

دريم ـ روژه:

روژه په هر هوښيار مسلمان باندې چې ځواني ته رسېدلئ، ژنی (بالغ) او جوړ وي فرض دئ چې د روژې ټوله مياشت روژه ونيسي.
روژه د پرشمي نه وروسته د رونې ګهيځ څخه تر لمر لويده يا ماښام لمونځ پورې نيولئ کيږي. د مسلمانانو سپيڅلی کتاب قرآن شريف لومړيني آيـــتونه په همدې مياشت کښې حضرت محمد (ص) ته د الله (ج) لخوا نـــازل شوي دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

څلورم ـ زکات:

زکات څښتن تعالی (ج) پر مسلمانانو فرض کړئ دئ.
په خلکو کښې داسې کسان شته چې د خواړو او جامو د اخيستلو وس نه لري او يا ناروغه وي خو د درملو وس يې نه وي.
خو ددې خلــکو تر څنګ داســې کسان هم شـته چې روپۍ او شتمني لري او بايده ده چې دوی د بېوزلو او بې وسو سره مرسته وکړي څو هغوی هم هوسا او سوکاله ژوند وکړای شي.

پنځم ـ حج:

هر وسمن مسلمان بايد د خپل عمر په اوږدو کښې يو ځل مکهٔ معظمې ته لاړشي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

قرآن کريم

قرآن کريم د مسلمانانو د اسماني او سپیڅلي کتاب نوم دئ چي د الله (ج) له خوا پر محمد (ص) د جبراييل (عليه السلام) په واسطه نازل شوئ دئ.
قرآن کريم دېرش پارې او يو سلو څوارلس سورتونه او ۶۶۶۶ آيته لري. قرآن کريم په درويشتو کالو په موده کښې نازل شوی دی. قرآن شريف الله (ج) د انسانانو د لارښوونې له پاره راليږلی دی.
مسلمانان په قرآن کريم ايمان او باور لري.
د قرآن شريف لوستل ډېر ثواب لري. ټولو مسلمانانو ته ښايي چې د قرآن کريم لوست وکړي.

پوښتني:

۱ـ قرآن کريم پر چا نازل شوی دی؟

۲ـ قرآن کريم څو پارې، څو سورتونه او آيته لري؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

لويې ګناوې

لويې يا كبـــيره ګـــناوې ډيرې دي خو موږ يې ګرانو زده كوونكو ته څو د بيلګې په شان وړانړې كوو،

لكه:

ـ څوک وژل

ـ زنـــا كــول

مسكرات لكه شراب، چرس، اپين، هيروين او نور نيشه لرونكي څيزونو چښل او څكول

ـ غلا كـــول

ـ پر چا پړه اچــول

ـ په دروغو لوړه (قسم) خوړل

ـ د چا مـــال خـــوړل او پـــټــول

ـ سود خـــوړل او سود وركـــول

ـ د يـــتيـــم مـــال خـــوړل

(c) ketabton.com: The Digital Library

ـ د مور او پلار خبرو نه سر غړول

ـ بدې اخیستل او یا بدې ور کـــول

ـ په چا کودې او سحر کول او یا زده کــول

ـ د ښځی سرغـــړونه د مېـــړه خـبرونه

ـ جـواري (کېمار) وهـــل

ـ بې ځایه او چـټي لګـښت او اسراف کـول

ـ په امانـــت کښې غـــبن کـــول

ـ چوغلي یا دوو تنو یا ډلو تر منځ د نفاق اور بلول

ـ د الله (ج) د پیرزوینې او رحمت نـه نـاامید کېدل

ـ د ښځی او مېړه تر منځ پسات اچول

ـ پرته له شرعي عذر څخه روژه نـه نیول

ـ په تله (ترازو) او تللو کښې لږوالی او نـاسمي کول

ـ د زکات فرض کېدو سره زکات نـه ور کول

ـ د پاک الله (ج) د عذاب څخه نـه ډارېدل

ـ له ځانـه دروغ او نـاسم حدیث وایل اوداسې نور

(c) ketabton.com: The Digital Library

څلور آسمانی کتابونه

موږ په دې باور لرو چې د انسانانو د پيدايښت سره سم له حضرت آدم (عليه السلام) نه د حضرت محمد (ص) تر وخته پورې د الله (ج) له لوري د انسانانو د لارښوونې له پاره آسماني کتابونه راليږل شوي دي، چې خلک يې ولولي او په احکامو يې عمل وکړي.

او ددې کتابو په رڼا کښې ژوند وکړي او ايمان پرې ولري. او هغه دادي:

۱ـ تورات په حضرت موسی (عليه السلام)

۲ـ زبور په حضرت داود (عليه السلام)

۳ـ انجيل په حضرت عيسی (عليه السلام)

۴ـ قرآن شريف زموږ په پيغمبر حضرت محمد(ص) باندې نازل شوی دی.

قرآن شريف وروستی اسماني کتاب دی، تر دې بل اسماني کتاب نه دی نازل شوی او نه به تر کيامته (قيامته) پورې نازل شي، ځکه چې حضرت محمد (ص) وروستنی پيغمبر دی. تر هغه وروسته بل هيڅ

(c) ketabton.com: The Digital Library

پیغمبرنه لیږل کیږي چې آسماني کتاب ور باندې نازل شي.

قرآن شریف یو بشپړ کتاب دی. په دې کتاب کښې د ټولو انسانانو دیني او دنیاوي ښېګڼې د کیامت تر ورځې پورې په نظر کښې نیول شوي دي او د انسانیت ټولو غوښتنو ته په هر وخت او مهال کښې ځواب ورکوونکي دی.

د قرآن شریف نازلیدو څخه وروسته د عمل په ډګر کښې یوازې او یوازې په قرآن کریم باندې عمل کیږي.

پوښتنې:

۱ـ اسماني کتابونه څو او کوم دي؟

۲ـ قرآن شریف کوم پیغمبر ته نازل شوی دی؟

۳ـ وروستنی اسماني کتاب کوم دی؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

فرض

فرض هغه دی چې ادا کـــول يې په هـــر مسلمان لازم دي، کــــه څوک فرض نه ځان وغړوي نو کافر کيږي، که څوک پـــــرته له شرعي عذر نه هغه پريږي فاسق دئ او مستحق د عذاب دی.

فرض دوه ډوله دي:

١ـ فرض عين

٢ـ فرض کفايه

واجب

واجب هغه دي چې مرتبه يې له فرض نه لــــړه او ادا يې ضروري وي. د واجب منکر نه کافر کيږي څوک چې واجب پرته له کوم عـــذر څخه پريږدي فاسق به وي او مسحق د عذاب دئ.

سنت

سنت هغه چـــار ته وايي چې هغه خــــــپله حضرت محمد (ص) او خلفای راشدين رضي الله عنه کړي وي او يا په کولو يې حکم کړي وي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

سنت دوه ډوله دي:

١ـ   مـــوكـــده سنت،

٢ـ   غير مؤكده سنت

١ـ   مؤكده سنت:

هغه دي چې حضرت محمد (ص) هغه كار ارميش كړي وي او يــا حكم يې كړى وي چې هغه كــار ارمـــيش وشي، او پرته لــه مجـبوري هـيڅكله حضرت محمد (ص) هغه كار پريښودلى نه وي.

٢ـ   غير موكده سنت:

غـير مـوكده سنت هغه سنت دي چې حضرت محمد (ص) كله ـ كله كـــړي وي او يا كله يې پريښودلي وي. پرته له كوم عذر نه غير مؤكده سنت ترسره كول اجر دى، او ډېـر پريـــښودل كښى يې ګناه يا وبال نشته.

(c) ketabton.com: The Digital Library

حرام

حـــرام هغه چار يا کار دی چې په شــرع کښې مـــنع وي. کوونکي يې پرته له عـذر څخه فاسق او مستحق د عذاب دي.

ديني خبرې او احاديثو څخه

وايي:

مسلمــــان هغه ده چې پـــــه ژبـــه او لاس مسلمـــانان وژغوري. ياندې(يعنې) په ژبه او لاس يې مسلمان ته آزاد ونـه رسيږي.

وايي:

د منافق دا درې نخښې دي.

- چې خبرې ګوي نو درويغ وايي.
- چې ژمنه وکړي پرې وفا ونکړي او د ژمنې او هوکړې خلاف کار وکړي.
- په امانت کښې غبن او درغي يا خيانت وکړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

وايي:

په تاسې کښې ښه هغه دی، چې قــرآن شريف لـــولي او نورو ته يې ور زده کوي.

وايي:

پاک خـدای(ج) تاسو هستي، شتمني او مخونو ته نه ګـوري. د تاسې زړونـه او د تاسو اعمــالو ته ګـوري.

وايي:

حضرت محمد (ص) وايلي دي چې چوغلګر يا خبرغل (غمار) به جنت ته ولاړ نشي.

وايي:

څتميري(غيبت) يا د چا په الـونيا کښې يا د چا پسې شا د هغه عيب ويل د خپل ورور غوښنه خوړل وي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

وايي:

حيا د ايمان څانګه او نخښه ده.

وايي:

املک لسانک (تـرمـزي): خـپلـه ژبه وسـاته.

وايي:

هـــرشی چې نشه ولـــري حــــرام دی.

وايي:

د جنت کلـــي (کونجي) لمونځ ده او د لمونځ کلـــي پـــاکــــي ده.

وايي:

د غــاښنو مینځل په مسواک د خـولې پاکـــي ده او د خدای (ج) رضــــا مندي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

وايي:

رخه (کينه يا حسد) څخه تېښته وکړئ ولې چې رخه د انسان نـيـکي داسې خــوري لکه چې د اور لــمـبې لرګي خوري.

وايي:

د پنــځه وخت لمــونځ کــولو ســره په خداى (ج) د ګناهونو بخښنه وکړي.

وايي:

پــــه حــــديــث شــريف کښې راغـــلي چــې پـــه کيــــامــــت کښې به لـــمړني پوښـــتــــنې دا وي:

- ټول عـمر دې په څـــه شان تـــېر کـــړ؟

- له دين څخه چې تاتــه کــومه زده کړه او پوه تـر لاسه شوې وه په هغه دې څــومــره عمل وکـــړ؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

- هستي او شــتمني دي په څــه شــان لاس تــه راوړه ، څرنــګــه او چــېرته دې ولـګـوله؟
- له ځان څخه دې څـه کــار واخــيست، يانــدې (يعنى) د ځان غــړي دې په کوم اعمالو او کړو وړو بوخـــت ســـاته؟

وايي:

څوک چې غـلـتول او تـګماري کـوي، هغه زموږ نه ده، يانديې که څوک د کوم څـيز په خرڅـلاو، او يا په مامـلو کښې مسلمان غلتوي او تـګـماري ورسره کوي نو د مسلمانانو له تولنــې څخه وتــلئ ده.

وايي:

حضرت محمد(ص) فـرمايلـي دي چې: رښـتيا وايي او رښتيا وايل د نېکي لارښــوونه ده. رښــتيا او نيـکي دا دواده مســلـمـــان ته د جنت زيـرى ور کـــوي.

د درويغـو نه ليرې ګـــرځى ځــکه چې دروغ وايــل د

(c) ketabton.com: The Digital Library

بـدي لارې لارښـوونه کوي. درويـغ او بدي دا دواړه مسـلمــان دوزخ تـــه وړي.

وايي:

په حـــديـــث شـــريـــف کښې راغــلـــي دي چــې په راتــلونـــکي زمانه کښې به د مېرمـنو جـامې هـڅې په نـوم وي او په رښـتيـــا به دوى بـرمنـدې وي. داسـې ښـځو ته به جنـت کښــې ځــاى نـه وي، او نـه بـه د جنـت خــوشـــبويـــي تـــرلاسه کــــړي.

(يانــدې مېرمنــې دومره نرى او لنـــده جامه اغـوندي چې ځـــان يې ځـرګـنديږي. څـرنګـه چې په دې زمانه کښې په سترګو ليدل کيږي.)

وايي:

(c) ketabton.com: The Digital Library

حضرت محمد(ص) وایـلي وي چې هر څوک پرته د پاک خدای (ج) څخه په بـل شي لــوړه (قسم) وکړي، نو کــفر او شــرک يې وکـــړ.

په دې زمــانه کښې ځـینې روږدي دي چې د چــا په سر يا په ځــان لــــوړه کـــوي چې دا ناروا ده.

که چــا په تـبروتــنـــې سره داسې لـوړه وکــړه نو سمـــدلاســـه به کــلمـــه وايي.

وايي:

حضرت محمد(ص) وايــلي دي چې:

څـوک چې کمـينـي، بې کـبري او لـږ نو سي کـوي نـو الله(ج) به لـوړه مـرتـبه ور په بـرخه کـړي او څوک چې لويــي، غرور او ځان لـوړ بـولي نو اور مـيـږيې ماتــيـږي، يانـدې خــوار او رســوا به شي.

****

(c) ketabton.com: The Digital Library

دويمه برخه

د ځان پاکي

پاکي ډېر ښه کار دی. د لاسو، پښو، ويښتو او تول ځان مينځل او د جامو پاکوالی ډيرې ګټې لري. پاک کوچنيان تل روغ او د هر چا خوښ وي.

څوک چې ځان او کالي پاک ساتي خدای تعالی (ج) تري خوشحاليږي.

که د چا ځان او کالي پاک نه وي په ډول ـ ډول ناروغيو اخته کيږي او لمونځ يې هم نه کيږي.

د لمونځ له پاره اودس کول ديني او روغتيايي ښيګني لري. له همدې کبله پاک والی د ايمان يوه برخه ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

نو ځکه هـر چاته په کـار دي چې ځان، جامـــې او د استوګنې ځای پاک وساتي.

موږ ته په کـــار ده چې د ډوډی تر خــوړلـــو وروسته خوله او غــاښونه ښه ومينځو. سهـــار او ماسخـــوتن مسواک يا د غـاښونو برس وهل هېر نـکړو، ولې چې دا کـــار ډېره ګـــټــــه لـــــــري.

د ځان ډېـرې نـاپاکې بـرخې په اودس سره پاکيږي.

موږ مسلمانانو ته ښايـــي چې د پاکـــي په هکـلـه ډېره پامــــلــــرنه ولـــــرو.

پوښتنې:

۱ـ پاکـــي څه ګــټې لري؟

۲ـ د پاکي په هکـلـه خدای(ج) څه وايلـــي دي؟

۳ـ څوک چې پاکـــي نه کوي نـــو لمــونځ يې روا کيـــږي او که نه؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

د مور او پلار د حقوقو پېژندنه

مور او پلار په موږ ډېر حق لري. مور او پلار زموږ د پيدايښت سبب شوي دي، که مور او پلار نه واى نو موږ به هم نه واى پيدا شوي.

کله چې موږ وزيږيدو، نو ډېر کمروزي وو او په هېڅ نه پوهـــــېـــدو.

مور راته خپلې شـــبدې راکولـې، پلار راته جامــې او خوارِه برابرول.

مور او پلار دواړو هــر ډول ستونــزه يې ګاللهٔ، تر څو چې زموږ ښه پالنه او روزنـه وکړي. مور او پلار موږ ښوونــځي ته ليــږي، تر څــو په ښوونځي کښې ليک، لوست او ښه کـــارونه زده کـــړو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځرنګه چې مور او پلار موږه سره دومره نیکي کوي، نو پر موږ ښایي چې د مور او پلار خدمت وکړو. له هېڅ خبرې ځخه يې سر ونه غړوو، او د دوی په وړاندې داسې کـارونه ونه کـړو چې دوی پـرې خپه کيــږي.

که مور مو بـودۍ او پلار مو بـوډا شي بايــده ده چې داسې پالنـــه يې وکــړو لکه څنګه يې چې په کوچـني توب کښې زموږ پالـــــنه کـــوله.

خــدای پـــاک په خـــپل کتاب قـــرآن شريف کښې او پیغمبر (ص) په خپلو احاديثو کښې په وار ـ وار موږ ته امر کړئ دئ چې: د مـور او پـلار سـره مـو ښه او نیکي وکـړئ او دوی سره په درنـــاوی چلـند کـوی.

د پاک خدای(ج) رضا د مور او پلار رضا سره نغښتې ده او د پروردګار ناخوښي د مور او پلار ناخوښي ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښايي چې د دوی، رضـامنــدي تـــرلاسه شي، او هـېڅ وخت د دوی بې مختوب (بې لحاظي) ونـکړو.
موږ به زيار وکـــاږو چې د پلار او مور د زړه ساتــنې سره د خدای(ج) او حضرت محمد(ص) امـــر پر ځای کـــړو.

* * * * * * * *

Moschee von Medina

(c) ketabton.com: The Digital Library

د مشرانو د حقوقو پیژندنه

مونږ بایده چې هـر کله او هـر وخت کښې د مـشرانو خیزمت او درناوی وکړو.

کله چې مـونږ د مشرانو سره مخامخ کیـږو بایـده ده چې سلام ورته واچوو. هـر کله چې مشـران خـبرې کوي، بایده ده غلي او چوپ کښینو او خـــبرو ته یې غوږ ونیسو، او که مـونږ د مشرانو په وړاندې خبرې کـــوو بایــــده په ادب سره وغـــږیـــږو.

که مشران کـوم ښه کار راته وښیي بایـده چې په ښه ډول یې ســـرته ورسوو.

زمونږ پیغمبر ﷺ وایلي دي چې:

" د خپلو مشرانو درناوی وکوی "

(c) ketabton.com: The Digital Library

پوښتنې:

- **د مور او پلار حقوق کوم دي؟**
- **خدای پاک د مور او پلار د حقوقو په هکله څه وایلي دي؟**
- **د ښوونکي حقوق څه دي؟**
- **کله چې د مشرانو سره مخامخ شو باید څه**
- **وکړو؟**
- **زمونږ پیغمبر ﷺ د مشرانو په هکله څه وایلي دي؟**

* * * * * * * *

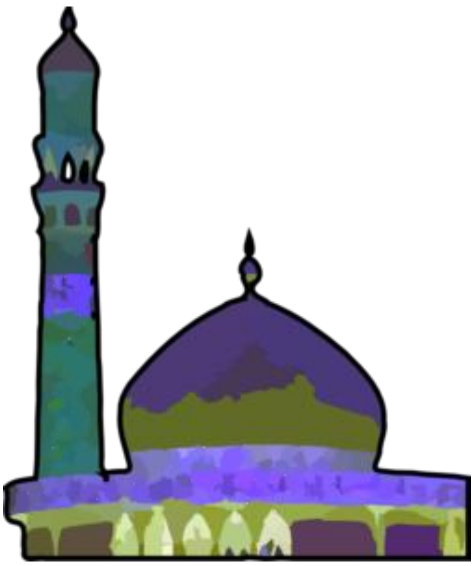

(c) ketabton.com: The Digital Library

د خوړلو او څښلو ادبونه

کلـــه چې د ډوډی په خـــوړلـــو پیل کوو، نو لـــومړی لاسـونه پـــریـمیـنځو او بیا ســـم کښنیـنو.

بسم الله الر حمن الر حیم بـــه ووایو او په ښی لاس به په ډوډی خوړلو پـــیل وکـــړو او له خپلې مخې څخه به خـــوړو. د بل چا مخې ته به لاس نه ورغـزوو.

د ډوډی خــــوړلو په وخت کښې به وړې وړې مـــــړی پـــورته کــوو او ښې به یې ژویـو. په خـوړلـو کښې به چالاکـــي نه کـوو او چـــاته به ځیر ځیر نه ګـورو، او یـوې خوا او بلـــې خـــواته به هم نه ګـورو د ډوډی د ژوولـو په وخت کښې به د خـولې زیاتـو وازولـو څخه ځان ساتـــو.

خپل غـــاب کښې به خـواړه نه پـریـــږدو او ټول بایـــده چې وخـوړل شي چې دا ډیـــر برکت او ثواب لري.

ډوډی په کـښیـنـاستـلو او پرته له کبر او لویي په ډیـر کمـــینـــي او عــاجـزي سره وخـــوړل شي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

که ډوډی لــږه وي نو دومــره به خورو چې نورو ته هم ورسیــږي. کلــه چې د ډوډی خــوړلو په وخــت کښې ټــوخی او یا پــرنجی راشــي، نو ښایـي چې مــخ بلې خــوا ته واړوو.

خجور، مېلوه(انګور) پتاسې او داسې نــور که په ډلــه کښې خوړل کیږي نـو یــوه یـوه دانه وخـوړل شي. دوه دوه او پـه یـوه وار ډیــر خوړل د وړ ستــرګي او سرابښتوب نخښه ده.

ډوډی په کـښـیـناستـلـو وخـورئ چې په دې کښې خـیر او برکت ده. په خـــواړه کښې زیــاتـی او اصراف مه کوئ. له ډوډی خــوړلــو وروسته خدای(ج) شکر پر ځای کړئ.

د مېلمه ښه کور به شئ او د هغه ښه میلمه پالنه وکړی. ترهغه د ړینګي (دسترخان) څخه مه پورتـه کیږئ تر څو چې مېلمه موړ شوئ نـه وي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

که څوک مور شوئ هم وي خو د مبلمه له پاره باید چې لړ لړ لاس ووهي، تر هغه چې مبلمه پاى ته ورسېږي.

له مريدو څخه وروسته بايده چې (الحمدلله) ووايو. خوله او لاسونه مو پاک پريمينځو او په لاس ځپوني يې وچ کړو.

د څښاک له پاره بايده ده چې د څښلو لوښي پاک وي. څښاک په يو وار مه څښئ او غوړپ غوړپ وڅښي او څښاک نه وروسته (الحمدلله) ووايای.

که مبلمه له تاسو نه خداى پاماني اخلي، نو د کور تر ور پورې د مبلمه بدرګه کول سنت دى.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ښېښاستلو او تللو ادبونه

داسې ښېښاستل او پښې غزول چې په ښې بې پردګي وي او ځان لــوڅ وبريــښي مــنع ده او وبال لـــري د مشرانــو په لـــور پښې غــزول او له دوی څخه بـــر ښېښاستل بې ادبي ده.

لياره ښې په کبر او لـويي او ځان ښودنې سره تـــګ مه کوئ. د تګ په وخت ښې بـــه له مــشرانــو څخه وروسته ځو، او کله چې د مشرانو سره مخـــامخ شو نو بايده ده چې سلام ور باندې واچوو. په لارې د تګ په وخت ښې بايــــده چې د نـورو لارو يـــو په خـوا ښې په اتيات (احـــتياط) سره تير شو او په څنګ يې ونـه وهـــو.

په لوړ غږ به نه غـږېـږو. په لارې به خـــوراک نه کوو، ناپاکه او زيانـــمن څيزونه به په لاره ښې نه غـــورزوو. که په لاره ښې کوم زيانمن څـيز ووينو بايده چې د لارې نه يې لـــيرې کـــړو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کـــلـه چې په لارې ځـــو بايـــــده چې پـــه ارام ډول شو.

پوښتنې:

- مونږ كور كښې څه شان ته كښېنو؟

....

- په لاره كښې خوراک وكړه كه نه؟

....

* * * * * * * *

(c) ketabton.com: The Digital Library

د سلام د اچولو یا سترِی مشی ادبونه

سلام اچـول د مینې او محبـت زیاتـبـدل دي. سلام اچول پیږند ګلوي پسې اړه نلري او هـر مسلمان ته سلام واچوی. هر څوک چې په سلام او سترِي مشي کښې د مخه شي، زیات ثواب ترلاسه کوي.

سلام اچـول سنت دئ او ځواب ورکـول یې واجب دئ. که د سلام ځـواب له سلام څخه په زیاتـو ښو کلمو ور کړل شي، ثواب لري، لکه د (السلام علیکم) ځواب په (وعلیکم السلام ورحمة الله) سره.

د خـبرو پـیل کـولو څخه ړومبیٔ بایده چې سـلام واچول شي. ړومبیٔ سلام اچـول ډېر ثـواب لري. سپور به په پـلي (پیاده) لاروي، ولاړ به په نـاست، کشر به په مشر او لږ خلک به په ډېرو خلکو سلام اچوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

که له ګڼو کسانو څخه یو کس سلام واچــوي د نورو له پــاره هم بسیا کوي. په همـــدې ډول که له ګـــڼـو خـــلکو څخه یـــو کس د سلام ځــواب ور کړي پـــاتې کسانو ته د ځواب ورکــولو اړتـیا نشته. کلــه چې خپل کور ته ننــوزئ، نو د کــور پر غـــړو بایـده چې سلام واچــوو، ځکه چې په سلام اچــولو کښې زیات برکـت وي.

که کلــه د بل چا کورته نـــنو تلو، نوله نـــنو تلو څخه ړومبئ بـــــاید سلام واچـــوو، ځـــکه چې سلام د پـیژند ګلـــوی او اجازې اخیستلو یوه ښه لاره ده. که د خلکو کـومې غـونـډې ته ورشو باید سلام وربـانـدې واچــوو، او کــله چې بــېرته ور څخه رسخـتیږو نو د وروستي ځل له پاره هم باید سلام واچوو.

خدای پــاک په قـــرآن شریـــف او پـیغـمـــبرﷺ په احـــادیـــثو کـــښې د ســـلام زیـــات اهــمیت بیـــان کړئ دئ او ځای په ځای یې د سلام ادبونه ښــودلـــي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دي. سلام مينه زياتوي او رخه (كينه)، كركه او بد ايسيدنه (بد بيني) له مينځه وړي.

نو موږ زده كوونكو ته په كار دي چې هر وخت د سلام ادبونه په پام كښې ولرو او هېڅ وخت يې هير نه كړو.

پوښتنې:

- سلام بايد د چاله خوا په چا باندې واچول شي؟

....

- په سلام اچولو كښې كومې ګټې نغښتې دي؟

....

السّلام علیکم

(c) ketabton.com: The Digital Library

د لمبل (غسل) بیان:

د غسل مانا (معنی) لمبل دی مګر د لمبلو په شریعت کښې یوه ځانګرې لیار ده.

ځان د جنابت او ناپاکې ښخه په لمبلو سره پاکیږی.

د لمبلو (غسل) لاربښودنه دا ده چې لمړی به دواړه لاسونه تر مړوندونو پورې وینځی بیا استنجی وکړی او د بدن نه ناپاکې لرې کړی. بیا به اودس وکړی او په ټول ځان او به واچوی او ځان ومښی. بیا په ټول ځان درې ځلې اوبه وبهوی.

بیا اوبه ورغړوی (غرغره) کړی او پیزې ته اوبه واچوی.

د لمبلو فرضیات:

۱ ـ د اوبو رغړول (غرغره کول)

۲ ـ پیزی ته اوبه اچول

۳ ـ په ټول ځان اوبه بیول

(c) ketabton.com: The Digital Library

لمــبلو سنـــتونه:

۱ ـ دواره لاسونه د مړوندونو پورې مینځل

۲ ـ استـــنجی کـــول

۳ ـ د لمبلو (غسل) نــیت کــول

۴ ـ اودس کول

۵ ـ په ټول ځان دري ځلی اوبه بیول

اذان

اللهُ اَکـبـر اَللهُ اَکـبـَر

الله پاک ډیرلوی دی ـ الله پاک ډیرلوی دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

اَللّٰهُ اَکـبـَر اَللّٰهُ اَکـبـَر
اللّٰه پاک ډیرلوی دی ـ اللّٰه پاک ډیرلوی دی

اَشـهَـدُ اَنَّ لآ اِلَـه اِلآاللّٰه

ګواهی کوم چې د اللّٰه نه سوا بل معبود نشته.

اَشـهَـدُ اَنَّ لآ اِلَــهَ اِلآاللّٰهُ
ګواهی کوم چې د اللّٰه نه سوا بل معبود نشته.

اَشهَـدُ اَنَّ مُـحَـمّد رَسُـولُ اللّٰه
ګواهی کوم چې بیشکه محمد د اللّٰه رسول دئ.

اَشهَـدُ اَنَّ مُـحَـمّد رَسُـولُ اللّٰه
ګواهی کوم چې بیشکه محمد د اللّٰه رسول دئ.

حَـيّ عَـلى الصّـلوة ـ حَـيّ عَلَى الصّلوة
راشئ مانځه له ـ راشئ مانځه له.

(c) ketabton.com: The Digital Library

حَيّ عَلَى الفَلاح ـ حَيّ عَلَى الفَلاح
راشی د خلاصی طرفته ـ راشی د خلاصی طرفته

اَللهُ اَكبَر اللهُ اَكبَر
الله ډير لوی دئ ـ الله ډير لوی دئ

لااله الاّ الله
نشته بل معبود مګر يو الله دئ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د اودس اودنه (ترتیب)

لومړی: استنجا

دویم: بسم الله الر حمن الر حیم
د اودس په وخت کښې وایل.

دریم: لاسونه تر مړوند پورې درې ځلې
پریمنځل.

څلورم: د خولې پریمینځل درې ځلې.

پنځم: پېزې ته درې ځلې اوبه رسول او سونړول.

شپږم: د مخ پریمینځل د بنې غوږ پوڅکی نه تر
کین غوږ پــوڅکی پــورې ، او د تندي
ویښتانو څخه تر زنې پورې درې ځلې.

اووم: د لاسونو پریــمینځل تر څنــګل پورې هر
یو درې ځلې چې لـومړی ښی لاس او بیا
کین لاس به پریمینځل شي، څـــرنګه چي
اوبه به د لاس ورغـوي نه څنګل خـواته
بهیـــږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

اتم: د سر ، غاړې ، غوږ وښوځو او ږیرې مسح کــول.

نهم: د پښــو پـــریمـینځل تر ښـنـګرو پـورې، چې لــومړی ښی پښه او بیا به کیــڼه پښه هــره یوه درې ځلې پریـمـینځـل شي.

****

اودس کول

د اودس ځای

(c) ketabton.com: The Digital Library

تیمم

چـــیرته چې اوبه نه وي او یا د اوبو کـــارول زیان یا ضـــرر ولري، نو په داسې حالـــت کښې تیمم کـــول د اودس ځای نیـــــسي. څـــرنګه چې د ځان پاکـــي په اودس او پریـمینځلو سره کیدائ شي، خو همداســې په تیمم هم ځان پاک او لمونځ روا کیږي.

د تیمم لاربنوونه:

لومړی به دواړه لاسونه په پاکه ځمکه ووهل شي او بیا به پر مخ ومښل شي. (که چیرې لاسوپسې خاوره خښنه شوي وي نو هغه دې تک وهي) بـــیا به دواړه لاسونه پرځمکه وهي او دواړه لاسونه به تر څـنګل پورې داسې ومـــښي ترڅو چې هـــیڅ ځـای د مسح څخه پاتې نشي. که ګـــانه په لاس کښې واري، نـــو هغه وکـــاږي او یا مخ ته او یا شـــاته یې کړي. ځای

(c) ketabton.com: The Digital Library

يې په ګوته ومښي او د لاسو ګوتې به خلال کړي خو ږيره به نه خلال کوي. پر هر شي چې د ځمکې له جنس څخه وي تيمم جايز ده که اوم وي يا پوخ چې ګرد وربانديې پروت وي که نه لکه د ګچ ډبره، ديوال او د کودرو لوښي او نور.

په ايره تيمم جايز نه ده. په نورو څيزونو چې د ځمکې له جنس څخه نه وي او پر هغوی دوړې او ګرد وي تيمم جايز ده.

* * * * * * * *

د تيمم لارښوونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د نارینه او ښځینه لمونځ توپیر

د نارینه او ښځمنو تر منځ د لمونځ توپیرونه دا دي:

۱ ـ د تحریمه تکبیر (الله اکبر) په وایلو سره نارینه دواړه لاسونه تر غوږو پورې پور ته کوي او ښځمنې لاسونه تر مټو یا اوږو پورې پورته کوي.

۲ ـ نارینه خپل لاسونه د نامه غوټې تر لاندې تړي او ښځمنې په ټټر باندې.

۳ ـ نارینه باید چې د ښي لاس وړه ګوته او بټه ګوته د کیڼ لاس تر مړوند کړۍ کړي. ښځمنې د ښي لاس ورغوی د کیڼ لاس په سر کیږدي.

۴ ـ نارینه په رکوع کښې دومره ټیټ شي چې سر د ملا سره برابرا وسیخ وي. ښځمنې دومره رکوع ته ټیټې شي چې لاسونه یې ټوټکې ته

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورسيږي.

۵ ـ نارينه ركوع كښې د لاس ګوتې پر ټوټكې پرانيستي ايږدي. ښځمنې په تړل شوو ګوتو سره ټوټكې نيسي.

۶ ـ نارينه په ركوع كښې څنګل د څنګ نه لېرې نيسي. ښځمنى به څنګل ځان يا څنګ ته نږدې نيسي.

۷ ـ نارينه په سجده كښې خېټه له ورون يا ادوم څخه، اوليچ له څنګ نه لېرې وساتي خو ښځمنې به سره جوخت نيسي.

۸ ـ نارينه په سجده كښې د پښو په ګوتو به پر ځمكه ځان كلك نيسي او ښځمنې به دواړه پښې د ښي له خوا د باندې كاږي.

۹ ـ نارينه په قعدې كښې ښى پښه سيخه ونيسي او پر كينه پښه كښيني. ښځمنې به دواړه پښې ښى

(c) ketabton.com: The Digital Library

خوا ته د باندې وکـاږي او کـښـيـنـي.

۱۰ ـ ښځـمنې به په هـر وخت او هـر حالت کښې به ورو غږ سره د لمونځ قرائـت کوي او نارينـه به په ځينې حالاتو کښې د لمــونځ قرائـت په لــوړ غــږ سره چې وجب دئ او ځـينې حالاتـو کښې جــايـــز دى.

* * * * * * * *

د نارينه او ښځينه لمونځ توپير

(c) ketabton.com: The Digital Library

دريمه برخه

لمونځ

لمونځ

نيت:

نيت د زړه ارادې ته وايـــي، او ژبــې ســره هــم نيت کــول ښه دئ، د پـــاره ددې چې زړه او ژبـــه دواړه سره يوشي. لکه د مــازديګر لــمونځ نيت چې په ژبه داسې وويـــل شي.

نيت کــوم د زړهٔ د خلاصــه چې وکــړم څلور رکعاته فرض لمـــونځ، په دې وخت د مازديګــر خاص خدای لره، مخ مې د کعبې شريفې په لــورې الله اکــبر. که امام پسې لمـــونځ کــوي، نو په نيت کښې وويـــل شي چې: (په دې حاضر امام پسې)

لمونځ

(c) ketabton.com: The Digital Library

تکبير تحريمه: الله اکبر (الله ډير لوئ دی)

الله اکــبر وئيلــو سره دې دواړه لاسـونه غــوږونو پــورې (او ښځې دې اوږو پورې) او چت کړي، او د نامــه لاندې دې داسې وتـــړي چې د ښي لاس وړه ګوتې او غټه ګوتې نه دې کړی جوړه کـــړي او د کـين لاس مـړوند دې پرې ونيسي، ښځمنې به دښـي لاس تلی يا ورغوی د کين لاس د پاسه په تټر ګيږدي.

ثنا: بيا دې لاندينې ثنا ووايې:

سبُحَانَك اللهُمَ وَبِحَـمـُدِكَ وَتبَارَكَ اسمُكَ وَتَعَالَى جَدُكَ وَ لآاِلَـهَ غَـيـُرُكَ.

ژباړه:

ای خُمـــالله ستا ذات پاک دئ، تهٔ د صفـت لايق يي ستا نوم دبرکت دئ او ستا لــويی ډيـره لــويه ده، او ستا نه بغير بل څـوک د عبادت لايق نـشـته که امام

(c) ketabton.com: The Digital Library

پسې مونــځ کــوي، نو بس دغه ثنـــا دې ووايېٔ بيا دې غـــلى شـــي.

تعـوذ:

کنې دا دې ووايي:

اَعــُوذُ بِـــاللهِ مِــن الشــيـُطـَنِ الـَرجِـيـُم.

ژباړه:

زه د شيــطان رټـلى شوي نـه د الله پناه غـــواړم

تسميه:

بسْمِ اللهِ الرَّحْمنِ الرَّحِيم

ژباړه:

پــيل كـــوم په نامـه د الله چې ډير مهربانـه او رحــم كونـكىٔ دئ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

سورة فاتحه:

الْحَمْدُ للّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ *

الرَّحْمـنِ الرَّحِيمِ *

مَـلِكِ يَوْمِ الدِّينِ *

إِيَّاكَ نَعْبُدُ وإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ *

اهدِنَــــا الصِّرَاطَ المُستَقِيمَ *

صِرَاطَ الَّذِينَ أَنعَمتَ عَلَيهِمْ غَيرِ المَغضُوبِ عَلَيهِمْ وَلاَ الضَّالِّينَ *

ژباړه:

تــول تعريفـونـه الله لره دي، چې د تــولو مخلوقـاتـو پالونـکی دئ. ډيــر مهــربانـه رحم کونـکی دئ د جزاد ورځې مالـک دئ مــوږ خـــاص ستا عــبادت کــوو او خاص ستا نه مدد غواړو موږ په سمه لار روان کړې د هغـو خلقــو په لار چې تا پــرې خپل انعام پــيــرزو کــړئ دئ، نـه په لار د هغه کســانو چې ستا غضب

(c) ketabton.com: The Digital Library

وهلي دي او نهٔ په لار د هغو خلکو چې ګمراهان دي.

د سورة فاتحه د لوستو نه پس دې امام او مقتدی ورو شان آمین ووايي.

سورة اخلاص:

قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ * اللَّهُ الصَّمَدُ * لَمْ يَلِدْ* وَلَمْ يُولَدْ * وَلَمْ يَكُن لَّهُ كُفُوًا أَحَدٌ *

ژباړه:

ای پیغمبره دې خلقو ته ووایه چې الله یودئ الله بی نیاز دئ نهٔ د هغهٔ نه څوک پیدا دي او نهٔ هغه د چا پیدا دئ او نهٔ ورسره څوک برابر شته.

بیا دې الله اکبر ووايي، او رکوع ته دې لاړشي.

رکوع کښې دې دواړو لاسونو سره کونډې ونیسي ګوتې دې نیغې وي ملا او سر دې یو سیدهه کښې وي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د رکوع تسبیح:

او دا تسبیح دې درې ځله ووايي:

سُبْحَانَ رَبِّيَ الْعَظِيْم *

ژباړه:

زما لوی پرورد ګار پاک دئ.

تسمیع:

بیادې امام صاحب "تیمـیـع" :

سَمِــعَ اللّٰهُ لِـمَــن حَـمِـدَه*

اوری خـدای چې ځـوک یې ثــنــا کوی.

ووايي او د رکــوع نه دې پــورته شي، نیــــغ دی ودریـــږي، او مقــتدي دې دا ووايي:

تحمید:

ر بَنَـالَـك الــحـَمـدَ

(ای زمونږ ربه ټول تعـریف تالــره دئ).

(c) ketabton.com: The Digital Library

که ځان له مونځ کوی، نو تسمیع او تحمید دواړه دی ووایي بیا دی الله اکبر ووایي او سجدی ته دې داسې لاړشي، چې اول دې دواړه کونډی په زمکه کیږدی بیا دواړه لاسونه بیا پوزه بیا تندی سجده کښې دی دواړه لاسونه د غوږونو برابري کښې ساتی، او ګوتی دی نیغی مخ په قبله وي.

د سجدی تسبیح:

بیا دی درې ځله دا تسبیح ووایي:

سُبْحَانَ رَبِيَّ الاَعلی *

ځما عالیشانه پرودرد ګار پاك دئ

بیا چې الله اکبر ووایي، نو د سجدی نه دی اول مخ، بیا پوزه بیا لاس او چت کړی، کینه پښه دی وغزوی، ښی پښه دی ودروي، کښېني، ناسته کښی دی لاسونه په ورنو نو کیږدې، په ښهٔ شان د ناستی

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه وروسته دې بيا تکبير وکـړي، بيا دې الله اکـــبر ووايي او دويـم رکــعت له پاره دې ودريـــږي دويم رکـعـت کــښــې ثــنـــا او تـــعـــوذ نه شـــــى ويـيلى بسم الله الر حمن الر حيم دې ووايـــي او د ړومــبـي رکعت په شان دې دا رکعت هـم وکـــړي د دويـــم رکعت سجدې چې و کړي، نو کښيني، او دا "تشهد" دى .

ووايي:

تشهد:

اَلتَّحَيَّاتُلِلهِ وَالصَّلَوات‌ُ وَالطَّيِّبات‌ُ، اَلسَّـلاَمُ عَلَيْكَ أيُّهَا النَّبيُّ وَرَحْمَةُ اللهِ وَبَرَكَاتُه،

اَلسَّلاَمُ عَلَيْنَا وَعَلى عِبَادِ اللهِ الصَّالِحِيْنَ، أشْهَدُ أنْ لاَ إلهَ إلاَ اللهُ وَأشْهَدُ أنْ مُحَمَّدًا عَبْدُه وَرَسُوْلُه*

ژباړه:

تـول قـولى، بـدنى او مالى عبادتـونـه الله لره دي اى نبى(ص) په تا دې د الله سلام، رحمت او برکت وي،

(c) ketabton.com: The Digital Library

په مـوږ او د الله صالحانو بندګــانو دی سلامتي وي.
زه ګــواهي کوم چې د الله نه بغـير بل څوک د عبادت لايق نشته او زه ګواهی کوم چې محمدﷺ د الله بنده او رسول دی.

ژباړه:

د تـشهد ويـيلو په وخت چې: اَن لاَالَـهَ ته ورسي، نــو د ښي لاس د وړه ګــوتې او د مينــځنې ګــوتې نه دې کـړی جـوړه کړي موتـیٔ دې بند کـړي او د کـنځـه (مسواکهٔ) ګوته دې او چته کړي، او په : الا الله: دې راښکته کـړي، موټی دی د آخــره پورې بند وي.
که مونځ د درې يا څـلورو رکـعاتو وي، نــو:

عَـبـدَهُ وَرَسـُولـُــــهُ :

(c) ketabton.com: The Digital Library

پــورې چــې ووايــي، بيا دې الله اكـــبر ووايــي او ودربېــږي، او پاتې مونځ دې پــوره كــړي. او كــه مــونځ د دوه ركعتو وي نو تـشهد لوستلــو نـه پس دا درود شريف دې ولولي:

درود شريف:

اَللّهُمَّ صَلِّ عَلى مُحَمَّدٍ وَعَلى آلِ مُحَمَّدٍ، كَمَا صَلَّيْتَ عَلى إبْرَاهِيْمَ وَعَلى آل إبْرَاهِيم، إنَكَحمِيْدُ مَجِيْدُ*

ژباړه:

ياالله په محمد (ص) او د هغه په ال رحمت نـازل كړى څنګه چې دې په ابــراهيم او د تعريف او د بـــزرګى لايق يې.

اَللّهُمَ بَارِكْ عَلى مُحَمَّدٍ وَعَلى آلِ مُحَمَّدٍ، كَمَا بَارَكْتَ عَلى إبرَاهِيمَ وَعَلى آلِ إبرَاهِيمَ، إنَكَ حمِيْدُ مَّجِيْدُ*

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژباړه:

يا الله (ج) په محــمد(ص) او د هغه په ال برکــت نــازل کړيِ، څنــکه چيِ ديِ په ابراهــيم(عليه السلام) او د هغه په ال برکت نازل کړی وو، بېشکه ته د تعريف او بزرګی لايق يېِ.

درود شريف نه پس دعا:

اَللّهُمَّ رَبَّنَا اتِنَا فِی الدُّنْيَا حَسَنَةً وَّ فِی الاخِرَةِ حَسَنَةً وَّ قِنَا عَذَابَ النَّار*

ژباړه:

ياالله (ج) څمونږ دنيا کښی هم نيکی نصيب کړی او آخــرت کښــی هم نيــکی او دوزخ د اور نـــه امان راکــړيِ بلـــه دعـــا داده:

(c) ketabton.com: The Digital Library

دعا:

اللـهم إنـي ظلمت نفسي ظلما كثير

اولا يغـفـر الذنوب إلا أنت فاغـفـر لي مغفرة من عـندك وارحمني انك انت الغـفـور الرحيم

ژباړه:

یاالله بـیشکه ما په خــپــل ځــان ډیر ظــلـم کړی دی او زما ګنــــاهٔ بغـــیر تا نه څوک نشی بخښلی، نو د خپلی خاصې بخښنې پـیــرزوینه را بانـدې وکړې او په ما رحم وکړې، بیشکه تهٔ بخښونکیٔ او مهربانـه یې.

تسلیم:

اَلسـَلاَ مَ عَـلـَیــکـُم ورحـمَـتُ اللهِ

ژباړه:

په تاسو دې د الله سلامتي او رحمت وي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دعايی قنوت:

دا دعا د وتـر په دريـم رکعـت کښې د قـرأت نه پس، غوړونـو ته لاس او چت کـړئ، تکبيـر ووايي او د رکوع نه محکښې لوستی شي:

دعا:

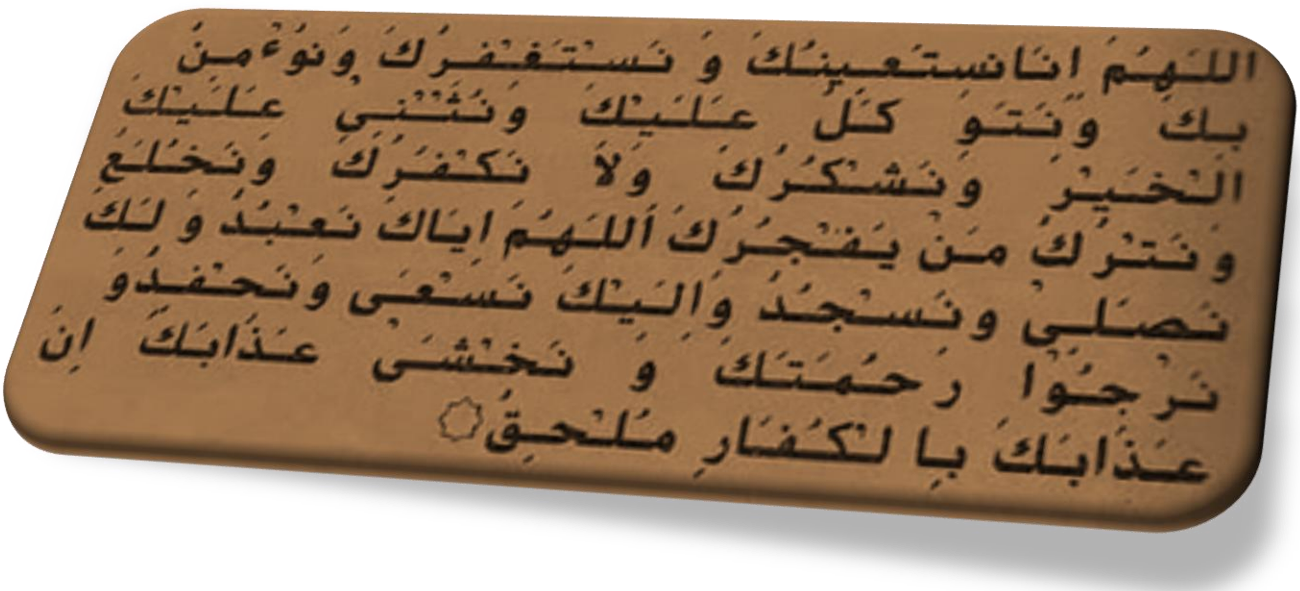

ژباړه:

یاالله موږ تا نه مـدد غـواړو بخـښنه غـواړو، په تا ايمان راوړو په تا توکل لرو ستا خـوبي بيانـوو ستا

شکر و باسو ستا نافـرماني نهٔ کوو، جلا کيـږو د هغه چاته چې ستا نافـرماني کوي، يا الله مونږ ستا عبـادت کوو، تا له لمونځ او سجده کوو تا ته در زغلو، خدمت کوو، ستا د رحمت اميـدوار يو ستا د عـذاب نه يريـږو بيشکه ستا عذاب کفارو ته رسيدونـکیٰ دیٔ.

ايات کرسی:

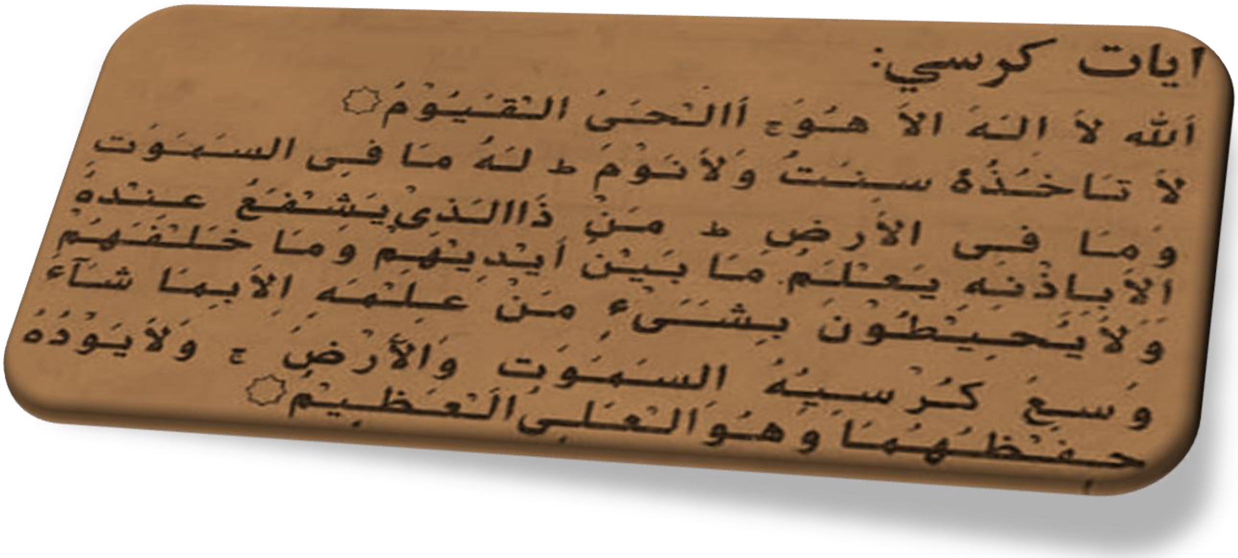

ژباړه:

د الله تعالی نه بغـير بل څوک د عبادت لايـق نـشـتهٔ ژوندی دیٔ سنبالونکی دیٔ نه ور له پر کالی او نه ور

(c) ketabton.com: The Digital Library

له خوب راځی، زمکه او آسمانونو کښې چې څه دي هغه ټول د هغهٔ دي. د اجازت نه بغير ورته سفارش نشی کولی ټول حاضر او غائب حالات ورته معلوم دي او موجودات د هغه د معلوماتو نه هيڅ څيز خپل علمي احاطه کښې نشي راوستی خو څومره چې هغه غواړي د هغه کرسیٔ ټول آسمانونه او زمکه را ګير کړې ده.

ددې دواړو حفاظت هيڅ ګران نه دی، هغه د لوې لويي خاوند دی.

د مونځ نه پس تسبيحات:

که جماعت سره مونځ او کړی يا ځان له چې فارغ شی، نو ايت کرسی او لاندينی تسبيحات دی.

ولولي، چې د دين دنيا ګټې په کښې پرتې دي:

(c) ketabton.com: The Digital Library

سَبــحـَـان الله (۳۳ ځله)

اَلــحـَمـــدلله (۳۳ ځله)

الله اکــــــبر (۳۳ ځله)

کلمهٔ توحید (یو ځل)

د سحـر او مازیګـر مانځـه نـه پس سنـت نشته، په دې وجه د سلام نه پس دی اول تسبیـحات او بـیا دعــا او غواړی.

چې څه دی هغه ټـول د هغه دی، د هغهٔ د اجـــازت نه بغیـر ورته سفارش نشی کــولی.

تراویح لمونځ:

دا لمـونــځ د روژې مبارکــې میاشـتې له پاره ده چې د ماخستن لمـونـځ له فرض او سنت څخه وروسته او د وتـر نه د مخـه شل رکـعـاته تـراویـح لمـونـځ په لسو

(c) ketabton.com: The Digital Library

سلام سره ادا کېږي. په روژه کښې وتر د جماعت سره تر سره کېږي، که چېرې تراویج په جماعت سره ادا شي.

که څوک د تراویح لمونځ د ادا کولو له پاره جومات ته ځي او تراویح لمونځ پیل شوئ وي، باید لومړی فرض او سنت لمونځ وکړي او بیا به په تراویح کښې برخه اخلي. هغه تراویح لمونځ چې ور څخه تېر شوئ وي هغه به په ارآمه وقفه کښې په څلورو رکعات نیت کولو سره پوره کړي. که نه نو د وتر جماعت به یې سم نه وي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د جمعی لمونځ

د جمعی لمونځ لــکه د ورځنیٔ پنځه وختـه لمـونځ په شان فرض دئ. کلیـوالو باندې فرض نـه ده او هـلــته دې د ماسپښنین لمونځ وکړئ شي.

د جمعې لمونځ څوارلس رکعاته دئ:

څــلور سنت د خطبې نـه مخـکې، دوه فـرض د خـطبې نه وروسته، بـیا څلور سنت، دوه سنت، بیا دوه نـفل.

د اخترونو لمونځ

د اختـــر لـمونځ واجـب او دوه رکـعاته دي. د لـــوی اختـــر او کـمکي اختـر لمونځ په کلـــیوالـو واجب نه دئ. ښـارونـو او لویو آباد یو کښې واجـب دئ. اختـــر په ورځ ځان مینځل، غاښـونه برس کول یا مسواک کول، پاکـې یا نوې جامــې اغوستل او عـطـر وهـل

(c) ketabton.com: The Digital Library

سنت دئ. کـمکی اختــر لمـونځ د شــرعي عــذر په درلودلــو سره تر دوهـم ورځ او لوی اختر لمـونځ تر دريـمي ورځې پـورې جايــز ده.

د اختر د لمونځ نيت:

نيت کوم چې وکـړم دوه رکـعاته د کـمکي اختــر يا د لوی اختر لمـونځ، سره د شپــږو تکبيـرونو دې حاضر امــام پسې الله اکبر ووايــي او لاســونه دې وتــړي او (سَبـحانَـكَ اللَـهُـمَ) دې تــر پای پورې ووايي او بــيا دې غـلـي ودريـږي. اوس امام درې ځلې تکبيـر وايي او لمـونځ کوونکي به هر ځلې لاسـونه تر غـوږونو پورې رسوي او پريــږدي او د دريم تکبير په وايــلــو سره لمونځ کوونکي بيا لاسونه وتړي.

دويـــم رکـعت په پــــای کښې بــيـا امــام درې ځـــلې تکبيـرونه وايي او لاســونه تـــر غـــوږ وپـــورې ورسـول شــي او ځلورم تکبير سره بهٔ رکوع ته ځي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې سلام وکــرځــول شی نو امام بيــا د اختر خــطبه لــولي. خطــبې او دعا نه وروسته لمونځ کــوونکي به خپلو منځو کښې سترې مشي او اختــر مبارکي وکړي.

د جنازې لمونځ

پر مــړه مسلمان بانـــدې وروسته تر غــسل ورکــولو د جنازې لمــونــځ اداء کيـــږي.
د جنازې لمــونــځ بې له رکــوع او سجدې څخه پـــه جماعـــت سره اداء کيـــږي.

د جنازې لمونځه د اداء کولو اوډنه

(ترتيب):
وروسته تردې چې مــړه مسلمان ته يې غسل او کــفن ور کــړ، جنازه يې د امــام د مــخ ته ږدي. مسلمانان په اوداســـه سره لکه د جماعـــت د لــمــانــځه له پـــاره درېـــږي او د جنازې د لمانځه نيت کـــوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د جنازې د لمانځه نیت:

نیت مې کړی څلور تکبیره د جنازې لمونځ کوم ثنا د خدای وایم، درود په محمد رسول الله وایم، دعا کوم د پاره ددې مړي، خاص خدایه تاته ودرېږم مخ مې د کعبې شریفې په لوري.

تر نیت وروسته امام په جګ غږ الله اکبر وایي او لاسونه د غوږو تر پوڅکیو (نرمیو) پورې پورته کوي. لمونځ کوونکي (مقتدیان) هم لاسونه د غوږو تر پوڅکیو پورې پورته کوي او په پټه تکبیر وایي، امام او لمونځ کوونکي ثنا (سُبحَانَكَ اللّهُمّ) تر پای پورې غلي لولي.

امام په جګ غږ او لمونځ کوونکي غلي دوهم تکبیر وایي او لاسونه، نه پورته کوي. وروسته له دوهم تکبیر ویلو څخه امام او لمونځ کوونکي غلي درود شریف لولي او د دوهم تکبیر په شان دریم تکبیر

(c) ketabton.com: The Digital Library

اداء كـوي. تر دريم تكبـير وروسته امام او لمونـځ كوونكي د جنازې د لمانځه دغه دعا غلې لولـي.

د بالغ نر او ښځې د مړي د جنازې دعا:

ژباړه:

خدايه زموږ ژوندي او مړي. حاضر او غايب. نـارينه او ښځې وبخښې، خـدايه كه دى له موږ څخه څـوک پيـدا كـاوه د اسـلام په دين يې پـيدا كـړه او كـه دى له موږ څخه څوک مړ كاوه په ايمان يې مړ كړې.

وروسته د جنـازې د لمـانځـه دعـا ويـلو څخه امـام په

ولاړه باندې څلورم تكبير وايي او سلام ګرځوي او مونځ پاى ته رسيږى.

كه مړى هلک وي او ځواني ته نه وي رسيدلى يعنى كوچني وي دا دعا ويل كيږي:

زباړه:

خدايه: دغه هلک مور ته اجر، ثواب او ذخيره وګرځوې او مور ته يې شفا عتګر او شفاعت قبول شوى وګرځوې.

كه مړى نجلى وي او ځوانى ته نه وي رسيدلې دا دول دعا پرې وايي:

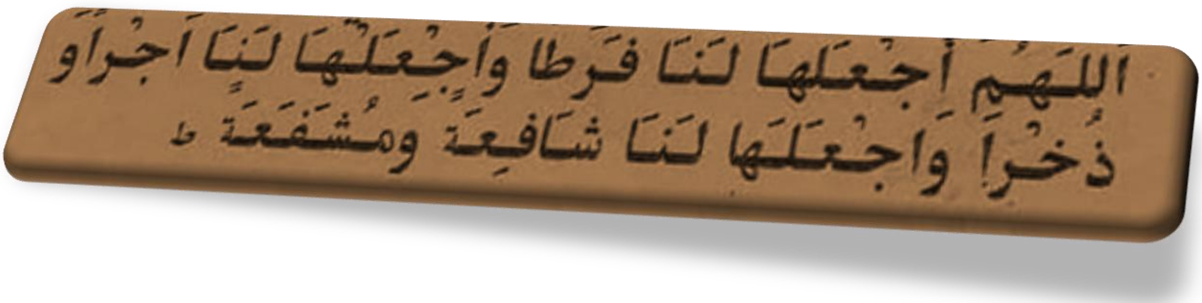

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژباړه:

خـدایـه: دغه نجلی مونږ ته اجــر، ثــواب او ذخـیره وګـرځـوې او مـونـږ ته یې شــفا عتـګـر او شفـاعـت قبول شوې وګرځوې.

پوښتنې:

۱ ـ فرض څو ډوله دي؟

۲ ـ د جنازې لمونځ څه شی دی؟

۳ ـ د کــوچنی هلک په جــنازه کښې کــومه دعــا لوستل کیږي؟

۴ ـ د کــوچني نجــلی په جــنازه کښې کومه دعــا لوستل کیږي؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

سورة الكوثر

إِنَّا أَعْطَيْنَاكَ الْكَوْثَرَ * فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَانْحَرْ * إِنَّ شَانِئَكَ هُوَ الأَبْتَرُ *

سورة الكافرون

قُلْ يَا أَيُّهَا الْكَافِرُونَ * لاَ أَعْبُدُ مَا تَعْبُدُونَ * وَلاَ أَنتُمْ عَابِدُونَ مَا أَعْبُدُ * وَلاَ أَنَا عَابِدٌ مَّا عَبَدتُّمْ * وَلاَ أَنتُمْ عَابِدُونَ مَا أَعْبُدُ * لَكُمْ دِينُكُمْ وَلِيَ دِينِ *

سورة النصر

إِذَا جَاء نَصْرُ اللَّهِ وَالْفَتْحُ * وَرَأَيْتَ النَّاسَ يَدْخُلُونَ فِي دِينِ اللَّهِ أَفْوَاجًا * فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ وَاسْتَغْفِرْهُ إِنَّهُ كَانَ تَوَّابًا *

سورة المسد

تَبَّتْ يَدَا أَبِي لَهَبٍ وَتَبَّ * مَا أَغْنَى عَنْهُ مَالُهُ وَمَا كَسَبَ

(c) ketabton.com: The Digital Library

* سَيَصْلَى نَارًا ذَاتَ لَهَبٍ * وَامْرَأَتُهُ حَمَّالَةَ الْحَطَبِ *
فِي جِيدِهَا حَبْلٌ مِّن مَّسَدٍ *

سورة الإخلاص

قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ * اللَّهُ الصَّمَدُ * لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ * وَلَمْ يَكُن لَّهُ كُفُوًا أَحَدٌ *

سورة الفلق

قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ * مِن شَرِّ مَا خَلَقَ * وَمِن شَرِّ غَاسِقٍ إِذَا وَقَبَ * وَمِن شَرِّ النَّفَّاثَاتِ فِي الْعُقَدِ * وَمِن شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ *

سورة الناس

قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ * مَلِكِ النَّاسِ * إِلَهِ النَّاسِ * مِن شَرِّ الْوَسْوَاسِ الْخَنَّاسِ * الَّذِي يُوَسْوِسُ فِي صُدُورِ النَّاسِ * مِنَ الْجِنَّةِ وَ النَّاسِ *

(c) ketabton.com: The Digital Library

الله جل جلاله

ديني لارښود

لومړی توک

ژباړه، ليکنه او اوډنه

ډيپلوم انجنير عبدالله هاشم خيل

2011

د پښتو کمپيوټري ليک او ډيزاين:
ښاغلی حميدالله هاشم خيل ځاځی

ددې کتاب چاپول او فوتوکاپي کول پرته د ليکونکي د اجازت منع دی.

hnv-online@web.de

(c) ketabton.com: The Digital Library

Wrazpanna

دینی لاربنود

ومن الله التوفيق

که غوټۍ پسې وهې په لاس به درشي

چا ویل دا چې په دریاب کې ګوهر نشته

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library